AUT, XLVII, 2009, p. 105-114

NOTE DE TOPONIMIE MUNTENEASCĂ

de

Vasile FRĂȚILĂ

Relativ recent (în 2005, respectiv în 2007), sub egida Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti", în Editura Academiei, au văzut lumina tiparului primele două volume din *Dicționarul toponimic al României. Muntenia (DTRM)*[1], relizate de un grup de cercetători[2], sub redacția prof. univ. dr. Nicolae Saramandu.

Operă fundamentală a onomasticii româneşti actuale, *Dicționarul toponimic al României. Muntenia (DTRM)* se alătură altora asemănătoare apărute până acum, unele integral, altele doar parțial: *Dicționarul toponimic al Banatului (DTB)*, *Dicționarul toponimic al Olteniei (DTRO)*, *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, *Tezaurul toponimic al României. Transilvania (TTRT). Județul Sălaj* şi *Tezaurul toponimic al României. Transilvania (TTRT). Valea Hăşdății*.

Vol. I se deschide cu o *Introducere* (p. 7-11) în care se expune modul de organizare a materialului toponimic, care, în mare, urmează modelul DTRO. El cuprinde, ca şi DTRO, patru tipuri de articole-titlu:

---

[1] Academia Română. Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti", *Dicționarul toponimic al României. Muntenia (DTRM)*, vol. I A-B, Bucureşti, Editura Academiei, 2005, 397 p., vol. II C-D, Bucureşti, Editura Academiei, 2007, 369 p., sub redacția: Prof. univ. dr. Nicolae Saramandu.

[2] Dr. Maria Dobre şi dr. Adrian Rezeanu sunt redactorii şi autorii etimologiilor din vol. I, acestora adăugându-li-se, în calitate de redactor, la vol. al II-lea, asist. cercet. Filofteia Modoran.

Au efectuat anchete de teren şi au extras material din arhive şi biblioteci: Gheorghe Bolocan, Maria Dobre, Christian Ionescu, Ecaterina Mihăilă, Filofteia Modoran, Ion Moise, Ion Penişoară, Cornelia Popescu, Adrian Rezeanu, Galina Simionescu, Elena Timoftei şi Domnița Tomescu.

Redactarea computerizată a vol. I a fost asigurată de referent I Andreea Dumitraşcu, dr. Iustina Burci şi conf. dr. Elena Şodolescu-Silvestru (ultimele două, parțial), iar la vol. al II-lea, numai de Andreea Dumitraşcu.

BDD-A6432 © 2009 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)

articole cu un singur obiect denotat, articole cu două sau mai multe obiecte denotate, articole-matcă şi articole-trimiteri. La etimologie se dă forma corespunzătoare unei singure realităţi denotate.

Articolele cu un singur obiect denotat privesc microtoponimele care desemnează moşii, părţi de sat, forme de relief, semne de hotar etc., cele cu două sau mai multe obiecte denotate includ toponimele formate prin transfer de la numele cu cea mai veche atestare, de obicei un oiconim (numele localităţii), mai rar, un hidronim, aflat pe raza aceleiaşi unităţi administrative (comuna). Articolele-matcă, destul de frecvente, sunt de două feluri, simple sau analitice, fiind formate, în general, de la termeni geografici populari cu mai multe ocurenţe, al căror sens este dat de sensul termenului comun. Entopicul (= termenul geografic popular) în structurile analitice poate intra în combinaţii cu determinanţi antroponimici (I), toponimici (II), substantivali (III), adjectivali (IV), ultimii reprezentaţi de adjective calificative şi locuţiuni adjectivale.

Având la bază criteriul sintactico-morfologic, în cadrul primelor trei serii au fost identificaţi: determinanţi antroponimici/toponimici/ substantivali în cazurile nominativ-acuzativ, singular şi plural (I a, II a, III a); determinanţi antroponimici/toponimici/substantivali de genul masculin singular, în cazul genitiv, articulaţi enclitic (I b, II b, III b); determinanţi antroponimici de genul masculin şi feminin, articulaţi cu articol proclitic (I c); determinanţi antroponimici de genul masculin terminaţi în *-a*, *-ea* şi feminin, în cazul genitiv, cu articol enclitic (I d); determinanţi antroponimici de genul masculin şi feminin singular în cazul genitiv, plural (I e); determinanţi toponimici/substantivali de genul feminin singular în cazul genitiv (II c, III c); determinanţi toponimici/substantivali în cazul genitiv plural (II d, III d); determinanţi antroponimici de genul masculin/ feminin la singular/plural, în cazul acuzativ cu prepoziţie (I f); determinanţi toponimici/substantivali la singular/plural, în cazul acuzativ cu prepoziţie (II e, III e).

Nu toate articolele-matcă au elemente pentru fiecare secvenţă.

În comparaţie cu DTRO, în structura articolului-matcă, în DTRM, s-au operat unele modificări: sintagmele *de Sus*, *de Jos* sunt considerate locuţiuni adjectivale şi nu determinanţi adverbiali; secvenţa a V-a din DTRO, considerată o clasă eterogenă, cu determinanţi prepoziţionali, antroponimici, toponimici şi substantivali, a fost eliminată, toponimele respective fiind repartizate la primele trei secvenţe, ca subdiviziuni aparte.

Alte deosebiri faţă de DTRO constau în faptul că autorii DTRM au redus numărul atestărilor istorice, precum şi al informaţilor suplimentare de ordin geografic, în special la hidronime: locul de obârşie, afluenţi, loc de vărsare, bazin hidrografic (fapt benefic în economia lucrării, dar nu şi în ceea ce priveşte valoarea documentării).

BDD-A6432 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)

Ca şi celelalte dicţionare toponimice pe regiuni, şi DTRM se remarcă prin bogăţia şi varietatea materialului toponimic cules prin anchete la faţa locului, dar şi cu ajutorul unui mare număr de colaboratori externi (ale căror nume sunt date în vol. I, între paginile 12-16), precum şi din tot felul de izvoare (lista acestora e cuprinsă între paginile 73-96). În partea introductivă din vol. I este dată, de asemenea, lista localităţilor anchetate cuprinzând apartenenţa administrativă: comună, oraş, municipiu, judeţ (p. 17-72). Impresionează în mod deosebit *Bibliografia* privind *lucrările de referinţă* (p. 99-161), a *periodicelor* şi a *volumelor colective* (p. 162-167).

Cele două volume, însumând împreună aproape 750 de pagini, sistematizează, după criterii foarte riguroase, un material toponimic extraordinar de bogat şi variat, pe care îl explică din punct de vedere lingvistic, fapt ce a presupus din partea autorilor un efort de durată, complinit de pasiune şi dăruire.

Ştiinţă de graniţă, care îi interesează atât pe lingvişti, cât şi pe geografi şi pe istorici, toponimia presupune cunoştinţe temeinice de lingvistică generală, de istorie a limbii, de dialectologie, de semantică, de etimologie, de botanică, de folclor etc., pe care autorii *Dicţionarului toponimic al României. Muntenia* le-au demonstrat în marea majoritate a cazurilor.

În cele ce urmează, respectând ordinea alfabetică a toponimelor din DTRM I-II, ne permitem să aducem unele completări şi să oferim unele sugestii în explicarea etimologică a câtorva nume de locuri din opera menţionată.

ALEXÁNDRIA, numele oraşului teleormănean, astăzi reşedinţă de judeţ, este explicat din np. *Alexandria*, trimiterea făcându-se la Iorgu Iordan, DNFR, or Iorgu Iordan, *op. cit.*, p. 25 indică un np. *Alexandria*, variantă a lui *Alexandru*, şi adaugă: „cf. n. top. *Alexandria* după numele lui Alexandru Ghica, domn al Munteniei, în 1830 când s-a întemeiat actualul oraş din jud. Teleorman”. Între sursele consultate de autorii DTRM I pentru istoricul oraşului, este citat şi MDGR, fără să se reţină şi următoarele afirmaţii din vol. I al acestei opere, p. 50: „*Istoricul.* Întemeierea acestui oraş datează din anul 1834, după cum rezultă din statutele cuprinse în hrisovul Domnitorului Alexandru Ghica. El a fost populat de către loc[uitori] veniţi din oraşele Zimnicea şi târgul Mavrodinului [...]. Se dete comunei numirea după numele Domnitorului de atunci, Alexandru Ghica”.

Prin urmare, oiconimul *Alexandria* este dat de oficialităţi şi el se încadrează între cele omagiale.

APA POTÓCULUI, numele unui pârâu din s.c. Hulubeşti-Db. (DTRM, I, 196) este explicat din *apă* + determinant antroponimic. Hidronimul dâmboviţean are drept etimon sigur apelativul *apă* cu sensul

BDD-A6432 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)

„pârâu” + determinant toponimic, probabil *Potoc* sau substantivul *potoc* „pârâu”, apelativ ieşit din uz, dar înregistrat de DLR, t. VIII, partea a 4-a, care circula prin Banat – după o trimitere la *Anonimus Caransebesiensis*, precum şi la data anchetei lui Hasdeu pentru *Magnum Etymologicum Romaniae*, H XVIII 276. Dacă pentru apelativul din Banat s-a putut indica drept etimon scr. *potok* „pârâu”, cf. magh. *patak*, atestarea acestuia în toponimul de la Hulubeşti (Dâmboviţa) ar putea să ne trimită la bulg. *potòk* „kleines schnell laufendes Gewässer, Bach”, cum îl dă Udolph, *Studien*, p. 246.

BOURÉLU, numele unei văi din hotarul oraşului Pucioasa-Db (DTRM, I, 323), este explicat din np. *Bourelu* sau din *bourel* „rădaşcă; numele unui peşte”; cf. însă şi *bourel*, cunoscut în centrul Transilvaniei cu sensul de „melc”[3].

BULÁRU, izvor, s.c. Târguşoru Vechi – Ph., consemnat şi în MDGR (DTRM I 366), este explicat din *bunar* „puţ”. Aria lui *bunar* se întinde însă numai în Banat şi în Oltenia vecină, fiind un împrumut din sârbocroată[4]. Mai degrabă toponimul prahovean ar putea trimite la bg. *bunàr* „kupan kladenec, izlak” (BER I 90). Cf. şi toponimele bulgăreşti *Bunàra*, *Bunàr deré*, *Bunàr dersí*, *Bunardžik*, *Bunàrište* etc. (BER I 90, s.v. *bunar*) < turc. dial. *bunar*, corespunzând formei literare: *bınar*, *pınar*, *punar*.

Etimonul toponimului de mai sus l-ar putea constitui însă n.p. *Bulariu*, înregistrat în DFNFR 370.

CÂLNIŞTEA, numele unui pârâu, afluent al Argeşului, ce străbate hotarul câtorva localităţi din judeţele Teleorman şi Giurgiu (DTRM II 66) şi care a fost dat şi unei foste plase din fostul judeţ Vlaşca, este explicat din sl. *Kalen* „noroios, mocirlos” (derivat de la *kal* „noroi, mlaştină”) + suf. *-işte*, făcându-se trimitere şi la DTRO II 137 şi la Iordan, *T.* 440.

Câlnişte nu poate fi însă format în română de la slavul *Kalen* (neînregistrat ca toponim la noi) + suf. *-işte*, ci el provine direct dintr-un sl. **Kalĭnište* < adj. sl. * *kalĭnŭ* „noroios” (< sl. *kalŭ* „noroi” + suf. *-ĭnŭ*) + suf. col. *-ište* (< sl. com. **-isko* + *je*)[5].

Sufixul rom. *-işte* (< v.bg. *-ište*) a intrat în limba română prin cuvinte ca *branişte*, *grădişte*, *mirişte*, *pajişte*, *silişte*, aproape toate cu sens local. Cu toate că exemplele de mai sus nu sunt analizabile în româna

[3] V. Frăţilă, *Graiul de pe Târnave*, Blaj, Editura Astra, 2005, p. 130-131.

[4] Vezi Dorin Gămulescu, *Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân*, Bucureşti – Pancevo, Editura Academiei, 1974, p.

[5] Pentru originea sufixului colectiv *-ište* (< **-iskjo*, **-iskje*), vezi Hans Holm Bielfeldt, *Altslavische Grammatik. Einführung in die slavischen Sprachen*, Halle (Saale), VEB Max Niemeyer Verlag, 1961, p. 121; Petar Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, Zagreb, Jugoslovenska Akademija Znanosti i Umjetnosti, 1971, p. 735.

BDD-A6432 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)

actuală, probabil că, la un moment dat, sufixul a fost simțit, totuşi, ca atare şi a putut să devină productiv în limbă. El s-a adăugat mai ales la nume de plante, având inițial rolul de a indica locul unde se găseşte o plantație sau o rămăşiță dintr-o plantație, ca apoi să imprime acestor derivate şi o nuanță colectivă. De obicei, derivatele formate pe teren românesc poartă accentul pe sufix (*alunişte*, *cânepişte*, *plopişte* etc.). Sub influența acestora, prin analogie, unele împrumuturi din slavă şi-au schimbat accentul de pe radical pe sufix: *grădişte* (vezi Florența Sădeanu, *Sufixele colective din limba română cu specială privire asupra repariției lor*, în SMFC, III, 1962, p. 41-87, în special p. 58-60 şi 80-81).

De altfel, formării toponimului pe terenul limbii române se opune accentul, care în derivatele româneşti cu suf. *-işte* se găseşte pe sufix (cf. *cânepişte*, *porumbişte*, *săcărişte* etc.)[6].

Pentru alte toponime *Câlnişte(a)* la noi (vezi Iordan, *Top. rom.* 54, 69), iar pentru limbile slave: pol. *Kaleniszcze* (Udolph, *Studien* 177-178), ceh. *Kalniště* (Iordan, *Top. rom*. 54), bg. *Kalništa* (BER II 156, s.v. *kal*[1]).

CEÁPA CIÓRII, izlaz, s. Băduleşti, c. Uda – Ag. (DTRM II 73), este explicat din top. *Ceapa* + determ. top. Toponimul argeşean provine, mai degrabă, din subst. *ceapa cioarei* – s. – *ciorii* = 1. *Gagea pratensis* s. *stenopetala*: mică plantă bulboasă, cu flori galbene; se mai numeşte şi scânteiță; *Muscari comosum*: plantă bulboasă, cu flori albastre; se mai numeşte floarea-viorelei, zambilă (vezi DA, s.v. *ceapă*). Cf. şi *A mâncat ceapa-cioarei* = e nebun, spune prostii.

CERVÉNIA, numele unui pârâu s. Dițeşti, c. Filipeşti de Pădure – Ph. şi al mai multor localități din jud. Teleorman (DTRM III 86-87), nu poate proveni simplu din bg. *červen* „roşu", ci din bg. *červen* + suf. adjectival posesiv *-j-a*[7].

CHIÓJDU, numele mai multor localități din jud. Buzău şi Prahova (DTRM II 95), nu provine, simplu, din magh. *köves*[8], ci din *Kövesd* < magh. *köves* „de piatră" + suf. top. magh. *-d*, iar direct din magh. *köves* provin toponimele *Coveş*, *Cuiaş*, *Cuies*, citate şi de Iordan (*op. cit.*, *loc. cit*.), care trimite la G. Kisch[9].

CIREÁŞOV, localitate componentă a municipiului Slatina-Olt (DTRM II 111), nu provine din np. *Cireş* + suf. *-ov*, ci este un toponim slav, atestat deja la 1392: *Čerešov*. „La baza toponimului, spune Emil Petrovici, SDT 191, stă adjectivul slav **čerešovŭ*, cf. bg. *čereša* «cireaşă,

[6] Vezi George Pascu, *Sufixele româneşti*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1916, p. 250-251.

[7] Vezi Vasile Frățilă, *Cercetări de onomastică şi dialectologie*, Timişoara, Editura Excelsior Art, 2004, p. 75.

[8] E citat Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, p. 91.

[9] *Siebenbürgen im Lichte der Sprache*, Hermannstadt, 1929.

BDD-A6432 © 2009 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)

cireş», *čerešov* «de cireş(e)», în dicţionarul Gerov-Pančev, *čirjasja*, *čerešja*. Forma bulgară modernă, dată de Gerov-Pančev, precum şi formele mai vechi **čěreša*, **čireša*, care stau la baza toponimului *Cireaşovul*, pot reprezenta un împrumut relativ recent din limba română. În cazul acesta, putem presupune că slavii din fostul judeţ Olt au format un adhectiv în *-ovŭ* din substantivul de origine recentă românească **cereša* şi au întrebuinţat acest adjectiv ca toponim, care, la rândul său, a fost împrumutat de români de la slavi" (p. 191).

CLÁNIŢA (cu accentul pe prima silabă), numele unui pârâu din judeţele Argeş şi Teleorman, numit şi *Clăniţa cea Mare*, *Clăniţa cea Mică*, *Clăniţa Seacă*, *Clănicioara Seacă*, atestat deja la 1599 sub forma *Clădniţă* şi în slavă *Clădniţev* la 1633 (DTRM II 118), este explicat din bg. *kladenec* „fântână", etimon ce nu corespunde din punct de vedere fonetic.

De fapt, *Clăniţa cea Mare*, *Clăniţa cea Mică*, *Clăniţa Seacă* trebuie să fie numele unor afluenţi ai *Claniţei*, pe care DTRM II 119 ni-i prezintă ca fiind numele unor pâraie ce străbat hotarul localităţilor Scurtu Mare, Slăveşti, Tătărăştii de Jos, jud. Teleorman, respectiv al comunei Orbeasca din acelaşi judeţ.

După MDGR II 520, *Clăniţa* este un „râuleţ care curge prin valea cu acelaşi nume, al cărei început este în pădurea Oardei, din com. *Izvorul de Jos*, jud. Argeş. Acest râuleţ străbate o mare parte din jud. Teleorman şi apoi parte din judeţul Vlaşca, formând limita lui la extremitatea de N-E atât cu judeţul Argeş, cât şi cu parte din Vlaşca". În continuare se spune: „După numele acestui râuleţ s-a dat prin legea administrativă din 1892 numirea plăşei [sic!] Clăniţa din jud. Vlaşca. Mulţi îi scriu numele greşit: *Cleniţa* în loc de *Clăniţa* cum îl pronunţă locuitorii".

Claniţa este un afluent pe stânga al Teleormanului, în care se varsă în dreptul localităţii Măgura. *Clăniţa* este şi numele actual (din 1965) al fostei localităţi Mitropolia, comuna Băbăiţa din jud. Teleorman.

Hidronimul *Claniţa* din sudul Munteniei presupune un sl. **Kladnica* < **kladĭnŭ* „cu buşteni" (< sl. *klada* „buştean" + suf. adjectival *-ĭnŭ*) + suf. *-ica* cu rol de substantivizare. De la sl. *klada* „buştean" s-au format numeroase toponime / hidronime*:* cf. scr. *Klada*, *Kladnik* (< *kladĭnŭ* + *-ikŭ*), *Kladnica*, pol. *Kładnica*, sloven. *Kladnik*[10], bg. *Kladnì dol*, *Kladnik* şi, mai ales, *Kladnica*, înregistrate în BER II 410-411, s.v. *klada*[1]; cf. şi pe teritoriul României oiconimele *Cladova* (< sl. **Kladova* < sl. *klada* + *-ova*) din judeţele Timiş şi Arad şi numele unei părţi de sat din Lunca Banului, oraşul Strehaia, jud. Mehedinţi (DTRO I 147).

[10] Vezi France Bezlaj, *Slovenska vodna imena*, I, Ljubljana, 1956, p. 257-258.

BDD-A6432 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)

Că hidronimul românesc *Claniţa* provine dintr-o formă mai veche cu *d*, *Cladniţa*[11], ne-o dovedesc şi atestările de la 1699: *Clădniţa ce Mare* şi *Clădniţa ce Mic[ă]* pentru cele două pârâuri din com. Scurtu Mare, jud. Teleorman.

De la hidronimul *Cladniţa* trebuie să fi luat naştere cu ajutorul suf. dimin. *-ioara* (şi nu cu *-oara*, cum dă DTRM II) *Clădnicioara*, numele unei moşii din s. c. *Gălăteni*, jud. Teleorman, iar de la *Clániţa* sau *Clăníţa*, cu acelaşi suf. *-ioara*, este derivat numele pârâului *Clănicioara Seacă*, pârâu ce trece prin hotarul comunei Orbeasca, jud. Teleorman[12].

CÓBIA, numele unui sat şi al unui pârâu – Db. (DTRM II 133), este considerat a proveni din np. *Cobie*. Numele de mai sus, ca şi alte compuse (analitice) în care intră *Cobia*, au fost explicate de Emil Petrovici[13]: sl. *kobyl'a* „a iepei” < sl. *kobyla* + *ja* (bulg., ucr., scr. *kobila*, rus. *kobyla* „iapă”). Tot Petrovici arată că şi văile şi pâraiele din apropiere, paralele cu *Cobia*, poartă nume slave: *Cârcinov*, *Glâmboaca*, *Ilfovul* şi V*oia*, ultimul şi el un adjectiv posesiv slav derivat de la un nume de animal, cu sensul „a boului”.

CORÉEA, pădure or. Zimnicea – Tr. (DTRM II 160) este explicat din apeativul *coreie* „loc curăţat de copaci”, după o informaţie din anchetă. Toponimul nostru este de origine bulgărească, cf. bg. *korija* „pădure oprită”, fiind sinonim cu *Braniţe*[14].

CRÁVIA, izvor c. Chiscani – Br (DTRM II 177), este explicat din sl. *krava* „vacă”[15]. Etimologia corectă a toponimului brăilean a dat-o Petrovici[16], şi anume: adj. slav meridional *kravja* < *krava* „vacă” + *-(ĭ)ja*, cu înţelesul de „balta vacii”, *Cravia* (< sl. *Kravja*) fiind corespondentul slav meridional al slavului oriental (ucrainean) *Corovia* = *Corogea* (< v. ucr. *korovja*), numele unei văi udate de un afluent cu acelaşi nume al Prutului.

CÚPINA, loc s. c. Sălătrucu – Ag.; *(malul) Cupinei* copie slavonă 1580 (DTRM II 202), nu poate proveni din sl. *kopina* (în DTRM II este notat greşit *kopina*) „rug de mure” (Iordan, *T.* 55), deoarece acesta a dat în română *Câmpina*. Toponimul argeşean nu poate proveni nici din rus.

---

[11] Pentru evoluţia grupului consonantic *dn* > *n*, cf. sl. *kladnja* > *klanja* > băn. *clańe*; rom. *vrednic* > **vrenic* > *vernic*.

[12] Varianta *Clăníţa*, cu accentul pe sufix, trebuie să fie o adaptare a sl. **Klánica* la toponimele româneşti formate cu *-iţa*.

[13] *Adjective posesive slave în **-j-** ca toponimice în R.P.R.*, în SCL, IV, 1953, p. 67-68.

[14] Vezi Vasile Frăţilă, *Cercetări de onomastică şi dialectologie*, Timişoara, Ed. Excelsior Art, 2004, p. 78.

[15] E citat Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, p. 507.

[16] *Adjective posesive slave în **-j-** ca toponimice în R..P.R.*, p. 73-74.

BDD-A6432 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)

kupina, ucr. *kupina*, descendente şi ele din sl. *kǫpina*[17], din motive istorice şi geografice.

În bg., sl. com. *kǫpina* a devenit *kăpina*, iar în maced. *kapina*, în scr. *kùpina*[18]. Să se fi întins până în Argeş influenţa sârbească? Etse greu de crezut.

DOLGÓPOL, oraş – Ag, veche denumire a or. Câmpulung – Ag. (DTRM II 276), este explicat din sl. *dlŭgopole*, autorii DTRM făcând trimitere la Petrovici, *Studii* 246. Dar Petrovici spune că *Dolgopol* este aspectul grecesc din epoca domniilor fanariote al numelui slav *Dlŭgopole*, identic cu cel oficial al cancelariei munteneşti. Or, se ştie, slavii sunt cei care au tradus rom. *Câmpulung* (< *câmp* + *lung*), iar forma înregistrată la 1898 în MDGR este una grecizată, în care sl. *pole* (< *Dlŭgopole*) „câmp" a fost apropiat de gr. *pol(is)* „cetate".

DOTĂRÍA, pădure s. Bolovăneşti, c. Muşăteşti – Ag. (DTRM II 283), este explicat din *dotă* „donaţie" + suf. *-ărie*. Tot Petrovici[19] arată că pe teritoriul României există nume de locuri formate de români din apelativele româneşti *dohotar* şi *dohotărie*, derivate din apelativul de origine ucraineană *dohot* cu ajutorul sufixelor *-ar* şi *-ărie*, anume *Dohotariul* (două pâraie, unul afluent al pârâului Suha Mică, în jud. Suceava, al doilea al pârâului Negreştilor, jud. Bacău), *Pe Dotărie* (poiană aparţinând cătunului Slobozia, comuna Bădeni-Ungureni, jud. Argeş), *Dealul Dotăriei* (la vest de comuna Poienari, jud. Argeş).

Forma *Dotărie*, spune Petrovici[20], provine din *Dohotărie*, în părţile Muscelului, consoana *h* dispărând în multe cazuri. Numele de locuri amintite mai sus de Petrovici au la bază cuvintele româneşti *dohotar*, care însemna „meşter care extrăgea prin distilare *dohot* (păcură, catran) din lemn de mesteacăn sau alţi copaci" şi *dohotărie* „instalaţie primitivă, o simplă groapă, pentru distilarea dohotului".

Cele două dohotării (dotării) semnalate de Petrovici, la care se adaugă cea menţionată de DTRM II, sunt dovezi că termenul *dohot*, de origine ucraineană, a fost răspândit nu numai în Moldova şi Ardeal, ci şi în Muntenia, adus la sud de Carpaţi de meşteri dohotari din Moldova.

DRÁGOVA, canal c. Pardoşi – Bz (DTRM II 286), nu se explică simplu din sl. *draga* „vale", ci din *draga* + suf. slav *-ova*, după cum nici **DRAJNA**, mai multe toponime, nu se explică, simplu, din sl. *draga* „vale", ci din **Drazĭna* < *draga* (< sl. com. **dorga*) + suf. adj. fem. *-īna*[21].

---

[17] Vezi Petrovici, SDT 168.

[18] Vezi Šmilauer, *Příručka* 99, s.v. *kǫp-a*, *kǫp-ina*.

[19] *Studii* 166-167.

[20] *Op. cit*., p. 166, nota 30.

[21] Petrovici, *Toponimice de origine slavo-bulgară pe teritoriul R.P.R*, în CL, II 1957, p. 41.

BDD-A6432 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)

DRÁNOVIŢA, ostrov s. c. Frecăţei – Br. (DTRM II 286), nu se explică din bg. *drĕnov* „de corn (arbore)” + suf. *-iţa*, ci din sud-sl. răsăritean *drĕnovŭ* „de corn” (< *drĕnŭ* „corn”) + suf. *-ica*, mai ales că accentul este pe radical, nu pe sufix. Nici **DRÁNOŞTIŢA**, sat, comuna Vasilaţi – Cl (DTRM II 286), nu se explică din bg. *drĕnov* „de corn (arbore)” + suf. *-işte* + suf. *-iţa*, ci din **drĕnov-*isk-ica* > **Dreanovĭštica* > *Dranoštica*, ca *Braloştiţa* (< **Bralovŭ* + *-*isk-ica* > *Bralovĭštica*), *Fratoştiţa* (< **Fratovĭska* + *-ica* > *Fratovĭštica*)[22]. Toponimul de mai sus dovedeşte că slavii asimilaţi pe teritoriul României au format nume de locuri cu suf. **-isk-ica* nu numai în Banat şi în Oltenia, ci şi în Muntenia.

ABREVIERI

adj. = adjectiv
bg. = bulgăresc
Bz. = judeţul Buzău
c. = comună
cf. = confer
Cl. = judeţul Călăraşi
Db. = judeţul Dâmboviţa
determ. = determinant substantival
dimin. = diminutiv
jud. = judeţ
maced. = macedonean(ă)
masc. = masculin
or. = oraş
p. sau pag. = pagina
pl. = plural
np. = nume de persoană
rom. = român
rus. = rusă, rusesc
s. = sat
sl. = slav(ă)
sl. com. = slav comun
scr. = sârbocroat(ă)
s.v. = sub voce
v. = vechi
t. = tom
top. = toponim, toponimic
ucr. = ucrainean(ă)
Tr. = judeţul Teleorman

[22] Vezi Petrovici, *Toponime slave în* ***-isk-ica** pe teritoriul României*, în idem, *Studii*, p. 286-287.

BDD-A6432 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

BER I-II = Vl. Georgiev, Iv. Gălăbov, J. Zaimov, St. Ilčev, *Bălgarski etimologičen rečnik*, Sofia, tom. I, 1971, tom. II, 1979.
DA = *Dicţionarul Academiei* (seria veche).
DTB = Vasile Frăţilă, Viorica Goicu, Rodica Sufleţel, *Dicţionarul toponimic al Banatului*, I-VII (A-O), Timişoara, 1984-1994.
DTRO = *Dicţionarul toponimic al României. Oltenia*, Craiova, Editura Universitaria, 1993-2000 (coordonator Gh. Bolocan).
DLR = *Dicţionarul limbii române* (DLR), tom. VI-XVI, literele M-Z, Bucureşti, EA, 1965-2000.
CL = „Cercetări de lingvistică”, I, 1956 ş.u.
DFNFR = *Dicţionarul de frecvenţă a numelor de familie din România* (DFNFR), vol. I, A-B, Craiova, EdituraUniversitaria, 2003 (redactor responsabil Teodor Oancă).
DNFR = Iorgu Iordan, *Dicţionar al numelor de familie româneşti*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983.
Gerov-Pančev = N. Gerov – T. Pančev, *Rečnik na bălgarskij ezik*, I-II, Plovdiv, 1895, 1901.
Iordan, *T.* sau Iordan, *Top. rom.* = Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, Bucureşti, Editura Academiei, 1963.
Petrovici, *Studii* sau Petrovici, SDT = Emil Petrovici, *Studii de dialectologie şi toponimie*, Bucureşti, Editura Academiei, 1970, (volum îngrijit de I. Pătruţ, B. Kelemen şi I. Mării).
Šmilauer, *Příručka* = Vladimir Šmilauer, *Příručka slovanské toponomastiky. Handbuch der slawischen Toponomastik*, Praga, 1970.
SCL = „Studii şi cercetări lingvistice”, Bucureşti, I, 1959 ş.u.
Udolph, *Studien* = Jürgen Udolph, *Studien zu slavischen Gewässernamen und Gewässerbezeichnungen*, Heidelberg, Carl Winter Universitätsverlag, 1979.

NOTES DE TOPONYMIE VALAQUE

(Résumé)

La parution des premiers deux volumes du *Dictionnaire toponymique de la Roumanie. Munténie [Dicţionarul toponimic al României. Muntenia (DTRM)],* ouvrage fondamentale de l’onomastique roumaine contemporaine, réalisé par un collectif de chercheurs de l’Institut de Linguistique de Bucarest, sous la rédaction du prof. univ. dr. Nicolae Saramandu, a donné à l’auteur la possibilité de proposer des etymologies différentes par rapport à celles indiquées par les auteurs de DTRM I (A-B) et II (C-D).

BDD-A6432 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 15:15:06 UTC)